

Hallituksen toimintakertomus 2018

YHTEENVETO VUODEN 2018 TOIMINNASTA

Lähdimme toteuttamaan yhdessä asiakkaiden, sidosryhmien ja henkilöstön kanssa uudistettua strategiaamme, jonka visio "*Turvaamme arkeasi, tuemme työtäsi*" ohjaa toimintaamme.

Jatkoimme vuoden 2017 alussa käynnistettyä Välitä viljelijästä -projektia, jonka tavoitteena on auttaa maatalousyrittäjiä jaksamiseen liittyvissä ongelmissa. Jo toinen peräkkäinen huono satovuosi yhdessä pidempään jatkuneen heikon kannattavuuskehityksen kanssa on lisännyt talouden ja jaksamisen haasteita. Projektin kautta on saatu 1 800 viljelijää avun piiriin. Projektin toiminta on turvattu valtion budjetin erillismäärärahan turvin vuoden 2020 loppuun asti.

Muiden asiakasryhmiemme osalta järjestimme työhyvinvointitilaisuuksia, joiden tavoitteena on työkyvyttömyysriskin alentaminen. Apurahalla työskentelevien tieteen ja taiteen harjoittajien osalta käynnistimme myös verkkovälitteisen ohjauksen työkyvyn ja työhyvinvoinnin tukemiseksi.

Maakuntauudistuksen valmistelu ja siihen liittyvä lomituksen uudistustyö jatkui. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä on valmisteltu lomitussääntöjen uudistamiseksi hallituksen esitystä.

Maatilojen sukupolvenvaihdosten tukeminen luopumistuen kautta päättyi vuoden 2018 lopussa, kun määräaikaisena säädetyn lain viimeinen soveltamisjakso päättyi. Melan toimeenpanemalla järjestelmällä on takanaan pitkä historia. Luopumistuella ja sitä edeltäneillä vastaavilla järjestelyillä on edistetty tilojen sukupolvenvaihdoksia ja nuorten yrittäjien pääsyä elinkeinon piiriin jo vuodesta 1974 lukien. Viimeisen vuoden aikana noin 300 tilaa toteutti sukupolvenvaihdoksen luopumistukijärjestelmän kautta.

Keskeisessä asiakaskokemukseen vaikuttavassa asiassa eli ripeässä hakemuskäsittelyssä onnistuimme hyvin. Lyhensimme käsittelyaikoja suurimmissa etuuslajeissa, mikä näkyi myös asiakastytyytyväisyydessä. Toiminnan tehostamiseksi ja laadun kehittämiseksi perustettu asiakaspalvelun kehittämissuunnitelma edisti asiakaskokemuksen parantamista. Otimme käyttöön muun muassa asiakkaillemme tärkeän sähköisen vahinkoilmoituksen ja hakemusten liitteiden sähköisen lähettämisen.

Melan kokonaiskulut sisältäen asiakkaille maksetut etuudet ja palvelut, toiminnan liikekulut sekä lomituksen kustannukset olivat 1 208 miljoonaa euroa (2017: 1 222).

Melalla oli vuoden lopussa 60 138 MYEL-vakuutettua (sisältää 3 105 apurahansaajaa) ja 81 689 MATA-vakuutettua asiakasta. Eläkkeensaajia oli vuoden päättyessä 112 853 (sisältää 192 apurahansaajaa). MYEL-vakuutettujen määrä väheni edellisestä vuodesta 3,3 %, MATA-vakuutettujen 1,9 % ja eläkkeensaajien 3,9 %.

Toimintavuoden aikana Melaan saapui 69 875 hakemusta (*taulukko 1*). Hakemusten kokonaismäärä kasvoi 4,9 %.

Saapuneet hakemukset	2018	2017	Muutosprosentti edellisestä vuodesta
Vakuutusasiat	22 071	20 546	+7,4
Perintäasiat	526	607	-13,3
Luopumisasiat	1 069	880	+21,5
Työeläkeasiat	10 720	11 888	-9,8
MATA-korvausasiat	33 305	30 590	+8,9
Mela-päivärahat	1 770	1 693	+4,5
Lomitusasiat	414	408	+1,5
	69 875	66 612	+4,9

Taulukko 1. Kaikkien Melaan saapuneiden hakemusten lukumäärät peräkkäisinä vuosina ja muutos edellisestä vuodesta. Luopumisasioiden hakemusmäärän kasvu liittyy järjestelmän päättymiseen. MATA-korvaushakemusten kasvu johtuu käsittelyprosessista, uusien tapaturmien määrä ei lisääntynyt.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Alkaneen vuoden keskeisimpiä tavoitteitamme on uuden eläke- ja vakuutussovelluksen valmistelu siten, että se otetaan käyttöön vuoden 2020 alussa.

Asiakaskokemuksen kehittämistä jatkamme ottamalla käyttöön uudet asiakaspolkujen mukaiset nettisivut. Tavoitteena on auttaa eri asiakasryhmiämme löytämään entistä helpommin tarvitsemansa tiedot. Uudet nettisivut ovat myös EU:n saavutettavuusdirektiivin mukaiset. Tulevina vuosina panostamme myös sähköisen asiointin kehittämiseen. Asiakaspalvelun tehostamiseksi olemme ottamassa käyttöön chat-palvelua. Uusitulla asiakastytyväisyyskyselyllä ja tulevilla palautejärjestelmällä seuraamme entistä tarkemmin asiakaskuntamme kehittämisehdotuksia ja näkemyksiä toiminnastamme.

Vakuutettujen työkyvyttömyysriskin alentamisessa keskeisenä tavoitteena on siirtää painopistettä kriisistä kohti ennaltaehkäisevää varhaisen välittämisen työtä. Rakennamme yhdessä sidosryhmiemme, yhteistyöverkoston ja asiakkaidemme kanssa pysyviä, vaikuttavia ja pitkäjänteisiä toimenpiteitä työkyvyn ja riskien ehkäisemisen tueksi.

Mikäli maakuntauudistus toteutuu, valmistaudumme lomituksen uudistuksessa toimeenpanemaan meille mahdollisesti vuodesta 2021 lukien keskitettävät tehtävät laadukkaasti ja luotettavasti. Samalla tulemme avustamaan maatalouslomituksen uusia toimijoita, jotta lomituspalvelut toimisivat mahdollisimman vähin häiriöin myös muutosvaiheessa.

Koko suomalaisen väestön kannalta merkittäviä kysymyksiä ovat sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen eteneminen sekä kaavailut sosiaaliturvan kokonaisuudistuksesta. Mela seuraa omalta osaltaan mahdollisten sosiaaliturvamuutosten vaikutusta asiakaskuntansa sosiaaliseen hyvinvointiin ja antaa tähän uudistustyöhön asiantuntemuksensa.

Toimintavuoden tulokset

Vaikuttavuus

Vahvistamme toimintamme vaikuttavuutta Mela-turvaa kehittämällä.

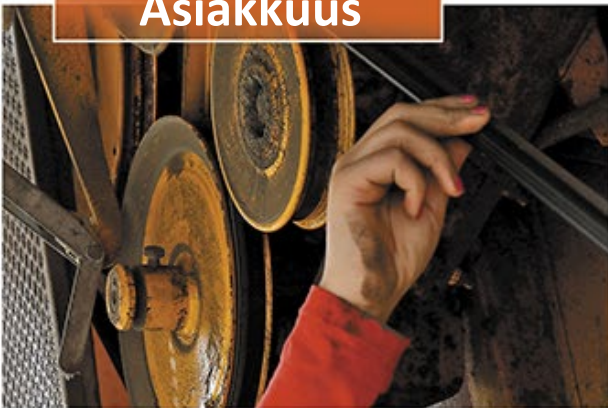
Lähdimme toteuttamaan uudistettua strategiaamme. Visiomme mukaisesti: Turvaamme arkeasi, tuemme työtäsi!

Panostimme asiakaskuntamme työkyvyttömyysriskin alentamiseen uudistamalla työhyvinvointityötä.

Jatkoimme tuloksellisesti Välitä viljelijästä -projektia ja lähdimme rakentamaan pysyvää varhaisen välittämisen verkostoa maatalousyrittäjien jaksamisen tueksi.

Annoimme asiantuntijapanoksemme lomituksen maakuntaudistuksen valmistelutyöhön.

Asiakkuus

Olemme edelläkävijöitä asiakkaidemme hyvinvoinnin ja palveluiden kehittämisessä.

Lyhensimme käsittelyaikoja kaikissa suurimmissa etuuslajeissa.

Asiakaspalvelutyöryhmämme edisti aktiivisesti asiakaskokemuksen kehittämistä. Sähköinen vahinkoilmoitus ja hakemusten liitteiden sähköinen toimitus helpottivat asioimista ja nopeuttivat hakemuskäsittelyä.

Asiakastyytyväisyyskyselyssä arvosanamme nousi kahdeksaan.

Henkilöstö

Varmistamme, että henkilöstövoimavarat vastaavat kehittyvän toimintamme tarpeisiin.

Lähdimme toteuttamaan strategiaamme mukaisesti yhdessä tekemisen kulttuuria parantaaksemme toimintamme ketteryyttä ja tukeaksemme henkilöstön työviihtyvyyttä.

Uudistetulla henkilöstöstrategialla panostamme henkilöstön työhyvinvointiin ja osaamiseen sekä sitoudumme toimintamme tehostamiseen.

Talous ja tehokkuus

Tuotamme palvelukokonaisuuden kustannustehokkaimmalla tavalla.

Kokonaisliikekuluja nostivat ICT-kustannukset, jotka johtuvat mittavasta eläke- ja vakuutussovelluksen rakentamisprojektista. Samanaikaisesti toteutimme etuuskohtaisia kehittämistoimenpiteitä ja EU-tietosuojauudistuksen edellyttämät muutokset. Henkilöstökulut säilyivät kuitenkin edellisvuoden tasolla.

Sijoitustoiminnan koko vuoden tuotto käyvin arvoihin oli negatiivinen loppuvuoden osakekurssien laskusta johtuen.

Vaikuttavuus

Vahvistamme toimintamme vaikuttavuutta Mela-turvaa kehittämällä.

Lähdimme toteuttamaan uudistettua strategiaamme. Visiomme mukaisesti: Turvaamme arkeasi, tuemme työtäsi!

Panostimme asiakaskuntamme työkyvyttömyysriskin alentamiseen uudistamalla työhyvinvointityötä.

Jatkoimme tuloksellisesti Välitä viljelijästä -projektia ja lähdimme rakentamaan pysyvää varhaisen välittämisen verkostoa maatalousyrittäjien jaksamisen tueksi.

Annoimme asiantuntijapanoksemme lomituksen maakuntauudistuksen valmistelutyöhön.

MELAN ASIAKKAIDEN TYÖHYVINVOINNIN JA TYÖTURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Maatalouden lomituspalvelut, työterveyshuolto ja työhyvinvointiohjelma tukevat maatalousyrittäjien työssäjaksamista. Edistämme asiakkaidemme työhyvinvointia myös maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilakiin perustuvalla työturvallisuustyöllä. Käytännössä tämä tarkoittaa tapaturmien ja ammattitautien torjuntaa neuvonnan, tiedottamisen ja koulutuksen avulla.

Lisätukea työhyvinvointityöhön toi vuoden 2017 alusta Melassa käynnistynyt Välitä viljelijästä -projekti. Projekti käynnistettiin valtion erillismäärärahan turvin. Projektin toimenpiteet osoittautuivat vaikuttaviksi ja projekti sai jatkorahoitusta vuosille 2018–2020. Projektirahaa käytettiin vuonna 2018 1,4 miljoonaa euroa. Vuosille 2019–2020 projektimäärärahaa on käytettävissä 3,9 miljoonaa euroa.

Projektin toimenpiteitä ovat olleet muun muassa projektityöntekijöiden tarjoama maksuton keskusteluapu maatalousyrittäjille sekä maatalousyrittäjien ohjaus tarpeellisen avun piiriin. Lisätoimenpiteenä ostopalvelusitoumukset ovat mahdollistaneet oikeanlaisen avun saamisen. Ostopalvelusitoumuksia on käytetty kokonaisvaltaisen jaksamisen edistämiseen, kuten taloudelliseen, juridiseen ja henkisen jaksamisen asiantuntija-apuun. Tilakäyntejä projektissa teimme vuoden aikana yhteensä 598 kappaletta, joista 275 tehtiin uusille tiloille ja loput olivat seurantakäyntejä nykyisille asiakkaille. Ostopalvelusitoumuksia myönsimme 1 113 kappaletta. Turvataksemme varhaisen välittämisen mallin jatkuvuuden projektin ja hankkeiden jälkeen ryhdyimme solmimaan sidosryhmien kanssa Välitä viljelijästä -verkostosopimuksia.

Vuonna 2018 järjestimme 16 maatalousyrittäjille tarkoitettua hyvinvointipäivää teemalla Suhteet sujuviksi, arki paremmaksi. Lisäksi järjestimme poronhoitajille suunnatun hyvinvointipäivän. Kaksipäiväisiä hyvinvoinnin ABC-kursseja järjestimme 15. Kurssit perustuvat Suomen Mielenterveysseuran Mielenterveyden ensiapu 1 -koulutukseen.

Maatalousyrittäjien työterveyshuoltoon kuului vuoden lopussa vain 34,3 % MYEL-vakuutetuista maatalousyrittäjistä. Työterveyshuollon kattavuus on valitettavasti edelleen hieman heikentynyt. Tähän vaikuttanevat muun muassa käynnissä olevat lainmuutoksesta johtuvat kuntien työterveyspalveluiden ulkoistamiset ja niistä aiheutuvat sopimussuhteiden yllättävät katkeamiset. Pyrimme edelleen vaikuttamaan työterveyshuollon liittymisasteen nousuun sekä aktiivisella tiedottamisella että uudistamalla työterveyshuollon maatalojen rekisterisovellusta. Myös maatalousyrittäjät pääsevät jatkossa käyttämään sovellusta. Tavoitteena uudistuksessa on, että sovelluksen käyttömahdollisuus lisäisi maatalousyrittäjien halukkuutta liittyä työterveyshuoltoon ja huolehtia näin entistä paremmin omasta työympäristöstään ja työhyvinvoinnistaan.

Työturvallisuustyön budjetti perustuu saman vuoden arvioon maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen kokonaiskustannuksista. Työturvallisuustyöhön käytimme 0,5 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 maksoimme työturvallisuusapurahoja 50 000 euroa ja myönsimme uusia apurahoja 77 814 euroa. Meillä on myös 12 työturvallisuusasioihin erikoistunutta asiamiestä edistämässä työturvallisuus-

työtämme. Työturvallisuuden tukemiseksi julkaisimme paljon myönteistä palautetta saaneen lasten mobiilin turvallisuuspelein, Farmirallin.

Apurahalla työskenteleville taiteilijoille järjestetyssä hyvinvointipäivässä käsitelimme stressin hallintaa ja omien voimavarojen lisäämistä. Pilottina käynnistimme verkkovälitteisen Virtaa verkosta -ohjauksen apurahansaajien työhyvinvoinnin ja työkyvyn edistämiseksi.

MELA JA YHTEISKUNTAVASTUU

Olemme mukana edistämässä eläkeuudistuksen mukaisesti koko yhteiskuntaa koskevaa työurien pidentämistavoitetta. Toimintamme ja erityisesti työhyvinvointityömme tavoitteena on asiakaskuntamme työkyvyttömyysriskin alentaminen sekä terveiden työvuosien, työkyvyn ja työssäjaksamisen lisääminen.

Mela vastaa lakisääteisen sosiaaliturvan ja palvelun laadukkaasta toimeenpanosta sekä maatalousyrittäjien että apurahansaajien osalta. Kehitämme toimintaamme systemaattisesti ja asiakasläheisesti. Osallistumme asiakaskuntamme sosiaaliturvan kehittämiseen aktiivisesti tuoden esiin heidän työnsä erityispiirteet ja -tarpeet.

Sijoitustoimintamme perustuu hallituksen hyväksymään sijoitussuunnitelmaan. Sen mukaisesti huolehdimme sijoitusten riittävästä hajautuksesta huomioiden Melan riskikantokyvyn ja varojen vakuutusliiketohtaisen likvidisyysvaatimuksen. Sijoitustoiminnassa huomioimme ESG-tekijät eli ympäristöön (environment), yhteiskuntaan (society) ja hyvään hallintotapaan (governance) liittyvät tekijät. Tätä tavoitetta toteutamme asettamalla yhteistyökumppanivalinnassamme vaatimuksia, jotka kohdistuvat heidän toteutamiinsa sijoitusprosesseihin. Näiden prosessien tulee vaatimustemme mukaisesti sisältää vastuullisen sijoittamisen elementti.

Mela on henkilöstölleen vastuullinen työnantaja. Henkilöstömme pääsee vaikuttamaan itseään koskemaan päätöksentekoon erilaisten yhteistyöfoorumien ja työryhmien kautta. Tuemme henkilöstön työhyvinvointia, työssäjaksamista, elinikäistä oppimista sekä työn ja perhe-elämän yhteensovittamista monin eri tavoin esimerkiksi ikäohjelmalla, etätyöohjeistuksella ja uudistetulla yhdenvertaisuussuunnitelmalla sekä edellä kerrotut asiat huomioivalla joustavalla henkilöstöpolitiikalla. Henkilöstöstrategiamme mukaisesti työssään hyvinvoiva työntekijä tuottaa parhaan asiakaskokemuksen vakuutetuillemme.

Asiakkuus

Olemme edelläkävijöitä asiakkaidemme hyvinvoinnin ja palveluiden kehittämisessä.

Lyhensimme käsittelyaikoja kaikissa suurimmissa etuuslajeissa.

Asiakaspalvelutyöryhmämme edisti aktiivisesti asiakaskokemuksen kehittämistä. Sähköinen vahinkoilmoitus ja hakemusten liitteiden sähköinen toimitus helpottivat asioimista ja nopeuttivat hakemuskäsittelyä.

Asiakastyytyväisyyskyselyssä arvosanamme nousi kahdeksaan.

ELÄKEVAKUUTUS (MYEL)

MYEL-vakuutus

Vakuutamme maatalousyrittäjän eläkelain mukaan maatalousyrittäjät, metsätalousyrittäjät, kalastajat, poronhoitajat, heidän perheenjäsenensä sekä apurahalla työskentelevät taiteen ja tieteen harjoittajat.

Maatalousyrittäjän eläkevakuutukseen kuului vuoden 2018 lopussa 57 042 maatalousyrittäjää (sisältäen kalastajat, poronhoitajat ja metsätaloudenharjoittajat). Maatalousyrittäjiä oli vakuutettuina 40 359 maatilalta. Asiakasmäärän kehitys on esitelty tarkemmin *taulukossa 2*. Vakuutettujen lukumäärä väheni noin 3,6 % maatalouden rakennekehityksen jatkuessa.

Apurahansaajien MYEL-vakuutukseen kuului vuoden 2018 lopussa 3 105 apurahansaajaa. Vuoden aikana vakuutettuna oli kaikkiaan 5 712 henkilöä. Apurahansaajien vakuutusjaksot olivat keskimäärin 17 kuukauden mittaisia. Vuoden aikana vakuutetuista apurahansaajista 66 % oli tieteen ja 34 % taiteen harjoittajia.

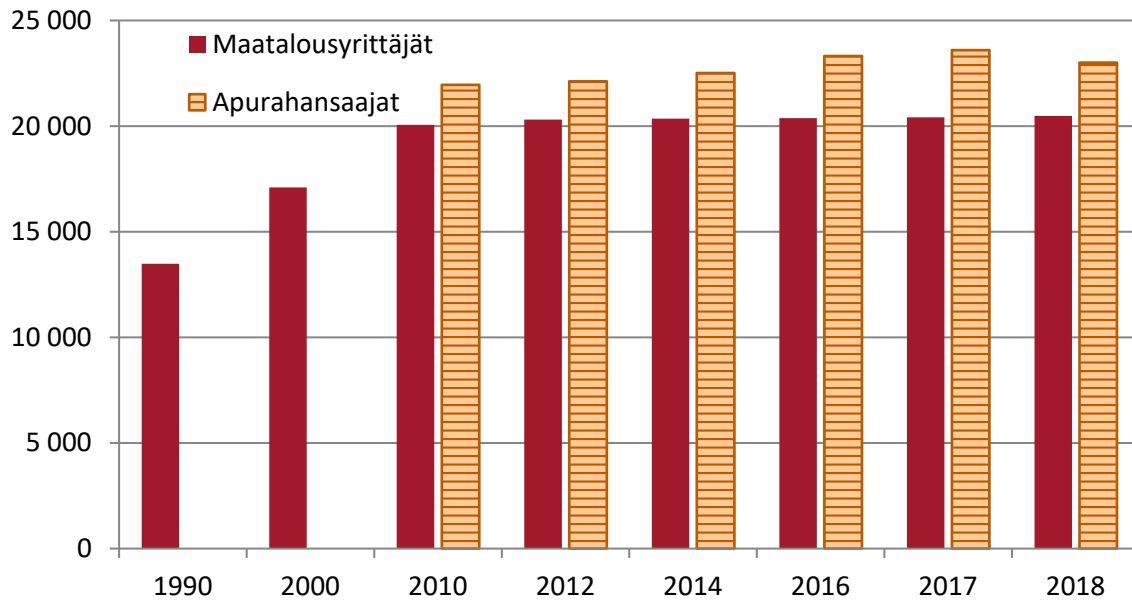
Asiakasryhmät	MYEL-vakuutettuja	Muutosprosentti edellisestä vuodesta
Maatilatalous	54 631	-3,8
Metsätalous	3 029	+0,1
Poronhoito	897	-2,3
Kalastus	477	-6,1
Apurahansaaja	3 105	+2,9

Taulukko 2. MYEL-vakuutukset 31.12.2018. Sama henkilö voi olla vakuutettuna eri asiakasryhmissä. Luvuissa eivät ole mukana perheenjäsenenä vakuutetut.

MYEL-työtulo

Maatalousyrittäjien ja apurahansaajien sosiaaliturvaetuudet lasketaan henkilökohtaisesta MYEL-työtulosta. Vuoden lopussa maatalousyrittäjien keskimääräinen vuotuinen MYEL-työtulo oli 20 484 euroa, eli 1 707 euroa kuukaudessa. Nousua edelliseen vuoteen nähden oli 0,5 %. Apurahansaajien keskimääräinen MYEL-työtulo vuotuisesti työtuloksi muutettuna oli vuoden lopussa 23 007 euroa, eli 1 917 euroa kuukaudessa. Apurahansaajien työtulo laski 2,3 %.

Keskimääräinen MYEL-työtulo, euroa/vuosi (vuoden 2018 indeksitasossa)

Kuva 1. MYEL-työtulon kehitys maatalousyrittäjillä ja apurahansaajilla. Vuoden 2018 lopussa maatalousyrittäjien keskimääräinen MYEL-työtulo oli 20 484 euroa vuodessa ja apurahansaajien 23 007 euroa vuodessa.

MYEL-eläkkeet

MYEL-eläkkeet ovat osa työeläkejärjestelmää ja niitä koskevat soveltuvin osin samat periaatteet niin eläkeoikeuden kuin eläkkeen määräytymisen osalta.

Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen (OVE) suosio jatkui vakaana, kuten muuallakin työeläkejärjestelmässä. OVE:n lisäksi vuoden 2017 eläkeuudistuksessa tuli myös toinen uusi eläkelaji, työuraeläke. Vuoden 2018 loppuun mennessä Melaan ei ollut tullut työuraeläkehakemuksia. Tätä selittää se, että varsinaisen vanhuuseläkkeen alaikäraja on edelleen vain hieman työuraeläkettä korkeampi (3 kuukautta vuonna 2018).

Työkyvyttömyyseläkkeiden osalta hylkyprosenttimme uusista hakemuksista oli 27,7 %, mikä on hieman alhaisempi kuin koko yksityisen työeläkesektorin hylkäysprosentti (31,2 %). Myös valituksen johdosta työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnassa muuttuneiden osuus oli osaltamme alan keskiarvoa alhaisempi (MYEL 9,7 %; kaikki 13,6 %).

Eläkkeiden lukumäärillä mitattuna Melan osuus kaikista työeläkejärjestelmän mukaisista eläkkeistä on noin 8 %. Vuoden lopussa työeläkettä maksettiin 112 624 henkilölle, joista apurahansaajia oli 192. Työeläkettä saavien henkilöiden määrä aleni vuoden aikana 3,8 %. Eläkkeensaajien määrä eläkelajeittain on eritelty taulukossa 3.

Asiakkaamme siirtyivät omaan työuraansa perustuvalla työeläkkeelle keskimäärin 62,2-vuotiaina. Edelliseen vuoteen verrattuna eläkkeellesiirtymisikä hieman laski.

Vuonna 2018 alkanut vanhuuseläke oli suuruudeltaan keskimäärin 1 261 euroa kuukaudessa, josta MYEL-eläkkeen osuus oli 927 euroa kuukaudessa. Kaikkien maksussa olevien vanhuuseläkkeiden suuruus oli keskimäärin 648 euroa kuukaudessa, josta MYEL-eläkkeen osuus oli 488 euroa kuukaudessa.

Mela maksoi työeläkkeitä yhteensä 922,7 miljoonaa euroa.

Eläkelaji	Eläkkeensaajien lukumäärä	Muutosprosentti edellisestä vuodesta
Vanhuuseläke	102 233	-3,8
Perhe-eläke	31 775	-4,3
Työkyvyttömyyseläke	3 895	-9,0
Osittainen vanhuuseläke	476	+53,5
Osa-aikaeläke	47	-57,3

Taulukko 3. Eri eläkelajeja saavien asiakkaiden lukumäärä 31.12.2018 ja muutos edellisestä vuodesta. Asiakas voi saada oman työeläkkeensä rinnalla perhe-eläkettä.

Mela-sairauspäiväraha

Mela-sairauspäivärahaa maksetaan MYEL-vakuutetulle henkilölle sairausvakuutuksen omavastuuajalta. Vuoden aikana maksoimme Mela-sairauspäivärahaa 8 629 sairausjaksolta (2017: 8 860), yhteensä 2,6 miljoonaa euroa.

TYÖTAPATURMA- JA AMMATTITAUTIVAKUUTUS (MATA)

MATA-tapaturma- ja ammattitautivakuutukset

Korvaamme MATA-vakuutuksella maatalousyrittäjätöissä ja apurahatyössä sattuneet tapaturmat sekä näistä töistä aiheutuneet ammattitaudit. Vapaa-ajan MATA-tapaturmavakuutuksella korvaamme yksityistalouden töissä sekä vapaa-ajalla sattuneet vahingot.

Vuoden lopussa MATA-työtapaturma- ja ammattitautivakuutus oli voimassa 81 689 henkilöllä, joista 3 105 oli apurahansaajia. Vapaa-ajan MATA-vakuutus oli vuoden lopussa 53 594 henkilöllä, joista 481 oli apurahansaajia. MATA-vakuutusten lukumäärä väheni hieman MYEL-vakuutuksia vähemmän eläkkeen rinnalle otettavien vapaaehtoisten tapaturmavakuutusten suosion kasvaessa.

MATA-korvaukset

Vaikka uusien työvahinkojen määrä hieman aleni, hakemusten kokonaismäärä kasvoi edelleen, kasvun ollessa lähes 9 % verrattuna vuoteen 2017. Hakemusten kokonaismäärään sisältyvät myös jatkokorvaukset esimerkiksi pitkittyneestä työkyvyttömyydestä, hoito- ja kuntoutustoimenpiteistä tai lääkehankinnoista.

MATA-hakemusten käsittelyaika on lyhentynyt toivotusti. Tämä osittain myös lisää hakemusmääriä, koska samaan korvausasiaan liittyvät jatkohakemukset tulevat lyhentyneestä käsittelyajasta johtuen ratkaistavaksi, kun ensimmäinen päätös on jo ehditty antaa. Tärkeintä kuitenkin on, että asiakas saa korvauksensa tilille mahdollisimman nopeasti.

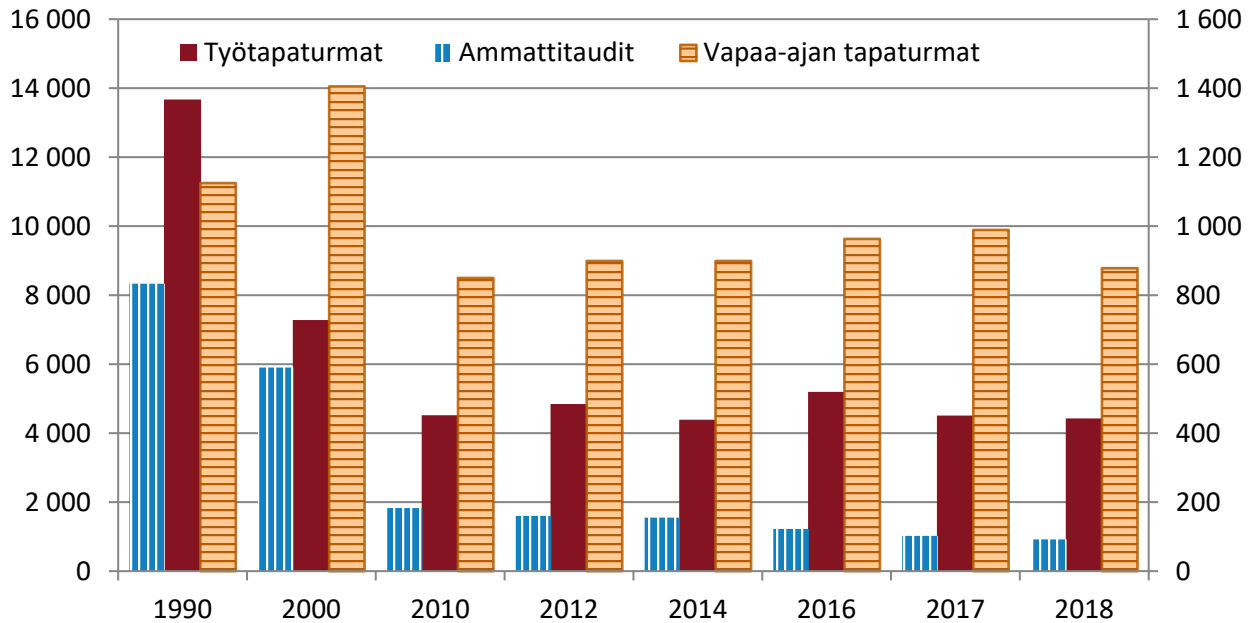
Hakemusten kokonaismäärän kasvua selittää myös 2017 alussa toteutettu tapaturmajärjestelmän lääkelaskutuksen muutos, jonka myötä keskitetty lääkelaskutus poistui. Nykyään lääkekulukorvaukset käsitellään vakuutettujen kulukorvaushakemusten ja apteekkien lääkelaskujen perusteella. Jälkimmäisessä tilanteessa Mela on antanut asiakkaalle lääkemaksusitoumuksen, jonka perusteella asiakas saa lääkkeen maksutta, apteekin laskuttaessa Melaa. Hakemusmäärään sisältyy apteekin lääkelaskutuksia noin 6 500.

Uusia työvahinkoja korvasimme 4 519 eli 2 % edellisvuotta vähemmän. Työtapaturmahakemuksia hylkäsimme 10 % (2017: 12 %). Uusia ammattitautihakemuksia korvasimme 92. Kuolemaan johti vuoden aikana kaksi työtapaturmaa ja yksi vapaa-ajan tapaturma. Vuoden 2018 aikana maksoimme työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen eläkkeitä ja korvauksia 32,4 miljoonaa euroa (2017: 32,8 miljoonaa euroa).

Vapaa-ajan tapaturmavakuutuksesta korvasimme 878 uutta tapaturmahakemusta, mikä oli 11 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Apurahansaajille korvasimme 19 työtapaturmahakemusta ja 17 vapaa-ajan tapaturmahakemusta (luvut sisältyvät edellä mainittuihin). Korvauksia kaikista vahingoista maksoimme 4,1 miljoonaa euroa (2017: 4,4 miljoonaa euroa).

Uudet korvatut MATA-tapaturmat ja -ammattitaudit

Kuva 2. 2010-luvulla korvattujen työtapaturmien määrä on vähentynyt keskimäärin 0,1 % vuodessa ja vapaa-ajan tapaturmien 0,2 % vuodessa johtuen mm. vakuutettujen lukumäärän vähenemisestä. Työtapaturmien lukumäärä on luettavissa vasemmanpuoleiselta, muut oikeanpuoleiselta pystyakselilta.

KUNTOUTUS

Korvaamme sekä maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) että maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (MATAL) mukaista kuntoutusta. MYEL-kuntoutusta voi saada, jos sairauden perusteella on riski jäädä lähivuosina työkyvyttömyyseläkkeelle ja jos tätä työkyvyttömyyden uhkaa voidaan pienentää tai siirtää ammatillisen kuntoutuksen keinoin. MATA-kuntoutusta voi saada vain tapaturmassa vammautunut tai ammattitautiin sairastunut MATA-vakuutettu.

MYELiin perustuvaan ammatilliseen kuntoutukseen käytettiin vuoden aikana 0,6 miljoonaa euroa. Summa sisältää kuntoutusrahat ja kuntoutuskulut tutkimuksineen sekä apuvälineet. Kuntoutusetuuksina korvasimme työssä selviytymistä helpottavia apuvälineitä.

MATA-kuntoutukseen käytettiin 1,5 miljoonaa euroa. Kuntoutusetuuksina korvasimme muun muassa moottoroituja hengityksensuojaimia, suojakäsineitä ja kuntoutuskursseja ammattiastmaan, -nuhaan, -ihottumaan ja työperäiseen homepölykeuhkoon sairastuneille.

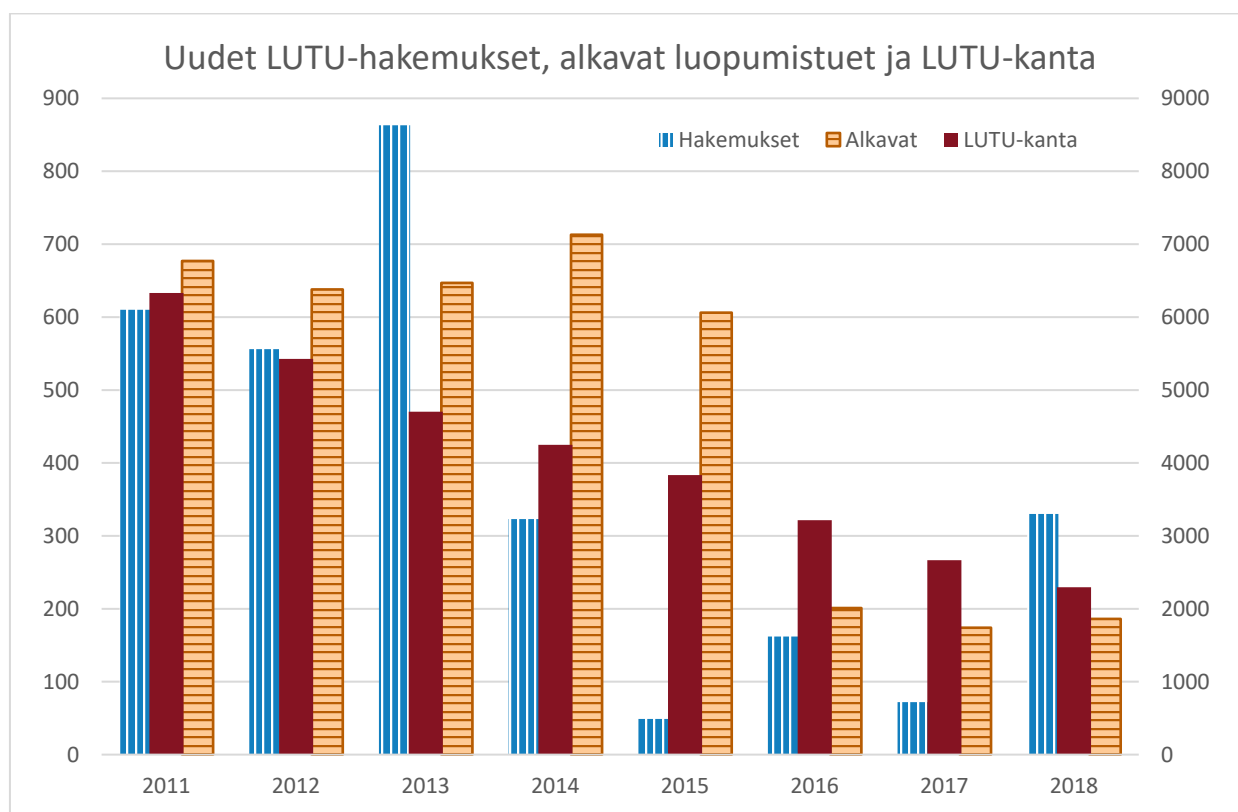
LUOPUMISTUKI

Luopumistuen viimeinen soveltamisjakso, joka koski vuosia 2015–2018, päättyi toimintavuoden lopussa. Aikaisempiin vuosiin verrattuna hakemusmäärä kasvoi merkittävästi, mikä johtui järjestelmän päättymisen lisäksi osittain myös siitä, että aikaisemmin tapahtuneesta ikärajan nostosta johtuen vasta toimintavuoden aikana tuli monen vuoden jälkeen luopumistukeen oikeutettu uusi ikäluokka.

Tiedotimme aktiivisesti, että hakijat toimittaisivat hakemuksensa etupainotteisesti, jotta loppuvaiheen ruuhkilta olisi välttytty. Hakemusmäärä kuitenkin kasvoi vuoden loppua kohden. Tästä huolimatta saimme kaikki hakemukset käsiteltyä ajoissa ennen järjestelmän voimassaolon päättymistä.

Toimintavuoden aikana uusia luopumistukihakemuksia tuli yhteensä 330. Luopumistukea ryhdyttiin maksamaan 186 henkilölle. Osalle toimintavuoden aikana päätöksensä saaneista luopumistuen maksaminen alkaa vasta myöhemmin ikärajan ja muiden edellytysten täytyttyä.

Vaikka järjestelmän voimassaolo päättyi, jatkuu jo myönnettyjen luopumistukien maksaminen ennallaan, pisimmillään jopa 2030-luvun alkuvuosiin asti. Maksussa olevien luopumistukien kokonaismäärä on vähentynyt ja tulee vähenemään edelleen noin 10 % vuodessa. Vuoden 2018 päättyessä luopumistuen saajia oli yhteensä 2 296 henkilöä.

Kuva 3. LUTU-kantaluvut ovat luettavissa oikeanpuoleiselta, muut vasemmanpuoleiselta pystyakselilta. LUTU-kanta on pienentynyt 2010-luvulla keskimäärin 13,3 % vuodessa.

LUOPUMISELÄKE

Mela hoitaa myös vuonna 1993 päättyneen luopumiseläkelain mukaisia etuuksia. Luopumiseläkettä maksoimme vuoden lopussa 8 355 henkilölle. Luopumiseläkkeen saajien määrä väheni edellisestä vuodesta noin 10 %:lla.

LOMITUS

Mela korvaa maatalouslomituksen kustannukset valtion rahoittamana kuntien hoitamille paikallisyksiköille. Lisäksi ohjeistamme ja koulutamme paikallisyksiköiden hallintohenkilöitä ja valvomme paikallisyksiköiden toiminnan lainmukaisuutta. Lomituspalveluita voivat saada myös YEL-vakuutetut turkistuottajat. Poronhoitajat voivat saada sijaisapua työkyvyttömyyden aikana.

Hallitus on valmistellut maatalousyrittäjien lomituspalvelujen siirtämistä maakuntien hallinnoitavaksi vuoden 2021 alussa. Osallistuimme maakuntien lomitustoiminnan valmisteluun yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön ja lomituksen paikallisyksiköiden kanssa. Työ keskittyi erityisesti lomituspalvelun tietojärjestelmäselvityksen laatimiseen. Osallistuimme myös maakuntien toimintaa ohjaavan ja valvovan Valtion lupa- ja valvontaviraston eli Luova-viraston toiminnan suunnitteluun. Lisäksi annoimme sosiaali- ja terveysministeriölle teknistä apua lainvalmistelutyössä.

Mikäli maakuntauudistus toteutuu, Mela toimii turkistuottajien lomituspalveluiden ja poronhoitajien sijaisapujärjestelmän toimeenpanijana. Tähän liittyen käynnistimme prosessi- ja tietojärjestelmäsuunnittelun palveluiden toimeenpanemiseksi.

Maatalouslomituksen käyttökustannukset laskivat 133,2 miljoonaan euroon (2017: 139,8). Vuosilomaan oikeutettuja kotieläinyrittäjiä oli yhteensä 16 435. Vuosilomaan oikeutettujen yrittäjien määrä väheni rakennemuutoksen johdosta 5,8 %. Sijaisavun käyttäjiä oli vuoden aikana 5 368. Sijaisavun käyttäjien määrä väheni 6,6 % edellisestä vuodesta. Maatalousyrittäjillä oli vuonna 2018 oikeus 26 vuosilomapäivään, joista käytettiin keskimäärin 25,3 päivää (2017: 24,8). Alueellisten maatalouslomituksen paikallisyksiköiden määrä pysyi ennallaan (42 kappaletta).

Turkistuottajien lomituspalvelulain mukaista vuosilomamahdollisuutta hyödynsi 522 turkistuottajaa. Turkistuottajilla oli oikeus pitää 18 vuosilomapäivää ja saada lisäksi 120 tuntia maksullista lisävapaata.

Poronhoitajien sijaisapujärjestelmän mukaista mahdollisuutta saada tapaturman tai sairauden aiheuttaman työkyvyttömyyden ajalle sijaisapua käytti vuoden aikana 105 poronhoitajaa.

Kuva 4. Vuosilomaan oikeutettujen maatalousyrittäjien lukumäärän kehitys vuosina 2010–2018. Vuonna 2018 vuosilomaoikeus oli 16 435 maatalousyrittäjällä.

ASIAKASPALVELU

Asiakkaillamme on mahdollisuus hoitaa vakuutus- ja etuusasioitaan Mela-asiamiesten, valtakunnallisen puhelinpalvelun, pääkonttorin asiakaspalvelupisteen tai sähköisten asiointipalvelujen kautta. Mela-asiemiehet palvelevat asiakkaitamme noin 150 toimipisteessä ympäri Suomen. Yhdellä asiamiehellä on vastuullaan keskimäärin 1 500 MYEL-vakuutettua asiakasta. Palvelemme ja kohtaamme asiakkaitamme myös maatalousnäyttelyissä ja muissa alan tapahtumissa.

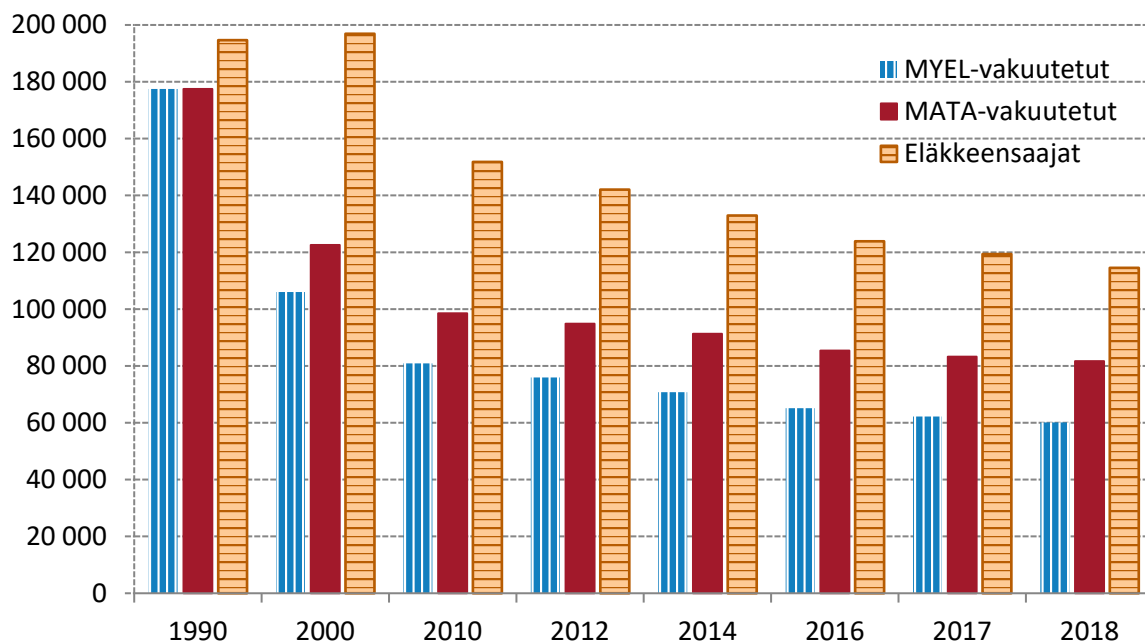
Seuraamme asiakastytyväisyyttä aktiivisesti kvartaaleittain kohdennetuilla tutkimuksilla. Asiakastytyväisyyden kokonaisarvosana nousi hieman edellisestä vuodesta (2018: 8,0 ja 2017: 7,9). Otamme toimintamme kehittämiseksi uudistetun tutkimuksen käyttöön vuoden 2019 alussa. Tutkimuksesta saadun palautteen perusteella toteutamme tarvittavat toimenpiteet.

Asiakastytyväisyyteen vaikuttaa merkittävästi palvelun nopeus, johon olemme kiinnittäneet erityistä huomiota. Käsittelyajoissa saavutimme useimmissa etuuksissa asetetut tavoitteet. Kaikkien hakemusten keskimääräinen käsittelyaika lyheni yhden työviikon verran eli 22 päivästä 17 päivään. Etenkin tapaturmien ja ammattitautien käsittelyajat lyhenivät edelleen, kuten edellisvuonnakin. Käsittelyn nopeuttamiseksi olemme panostaneet korvausprosessien kehittämiseen.

Viestimme asiakkaillemme aktiivisesti Mela-turvan sisällöstä ja siihen liittyvistä muutoksista eri kanavissa. Tiedotusta kohdistimme myös kampanjoina esimerkiksi alkaville ja vakuuttamattomille maatalousyrittäjille. Käynnistimme myös kampanjan liitännäiselinkeinoja harjoittavien maatalousyrittäjien sekä metsänomistajien vakuutusturvan tarkistamiseksi.

Asiakaskokemuksen parantaminen oli kuluneen vuoden aikana keskeinen tavoite palvelujemme kehittämisessä ja sisäisissä kehittämistoimenpiteissä. Otimme käyttöön sähköisen vahinkoilmoituksen ja tarjosimme asiakkaillemme mahdollisuuden hakemusten lisäselvitysten toimittamiseen sähköisesti. Vahinkoilmoituksista jo yli puolet tuli sähköisesti. Myös hakemusten liitteiden sähköinen toimittaminen lähti hyvin liikkeelle. Lisäksi määrittelimme uudet asiakaspolkujen mukaiset internetsivut, jotka otamme käyttöön vuoden 2019 puolella. Asiakaskokemuksen kehittämiseksi suunnittelimme vuoden 2019 puolella käyttöön otettavat asiakaspalautteen seurantajärjestelmän ja chat-palvelun.

Melan asiakasmäärän kehitys

Kuva 5. 2010-luvulla Melan MYEL-vakuutettujen asiakkaiden määrä on vähentynyt keskimäärin 3,5 % vuodessa, MATA-vakuutettujen asiakkaiden 2,3 % vuodessa ja eläkkeensaajien 3,5 % vuodessa.

Henkilöstö

Varmistamme, että henkilöstövoimavarat vastaavat kehittyvän toimintamme tarpeisiin.

Lähdimme toteuttamaan strategiaamme mukaisesti yhdessä tekemisen kulttuuria parantaaksemme toimintamme ketteryyttä ja tukeaksemme henkilöstön työviihtyvyyttä.

Uudistetulla henkilöstöstrategialla panostamme henkilöstön työhyvinvointiin ja osaamiseen sekä sitoudumme toimintamme tehostamiseen.

HENKILÖSTÖVOIMAVARAT

Henkilöstöstrategiamme mukaisesti: Työssään hyvinvoiva työntekijä tuottaa parhaan asiakaskokemuksen vakuutetuillemme. Varmistimme monipuolisella valmennuksella ja riittävällä viestinnällä, että henkilöstömme tuntee asiakkaidemme toimintaympäristön ja tarpeet. Tehostimme toimintaamme yhteistyöllä ja muutosmyönteisyydellä sekä päivittäisessä toiminnassa että erilaisissa yhteistyöryhmissä.

Aloitimme yhdessä tekemisen kulttuurin juurruttamisen yhteisellä henkilöstötilaisuudella. Viemme sen periaatteita aktiivisesti läpi kaikessa toiminnassamme, esimerkiksi palkitsemisessa, palkkapolitiikassa ja yhteistyötavoissa. Yhdessä tekemällä saimme enemmän aikaiseksi ja osaamisemme oli laajemmin käytössä.

Yhteistyössä olemme myös optimoineet resursseja vastaamaan toimintamme muuttuneisiin tarpeisiin. Esimerkiksi maakuntauudistuksen edellyttämät asiantuntijapanostukset ja kehittyvän asiakaspalvelun odotuksiin vastaaminen ovat vaatineet yhteistyötä ja resurssien uudelleenkohdennusta.

Vuoden 2018 lopussa Melassa työskenteli 192 toimihenkilöä mukaan lukien asiamiehet (31.12.2017: 197). Vuoden keskimääräinen nettohenkilömäärä eli varsinainen toimihenkilövahvuutemme oli 175,6 (2017: 179,3) henkilöstöstrategian linjausten mukaisesti. Lisäksi Välitä viljelijästä -projektissa oli kahdeksan määräaikaista toimihenkilöä.

Asiamiehiä toimihenkilöistä oli 38, joista 27 oli päätoimisia. Asiamiesten nettohenkilömäärä vuoden lopussa oli 33,9. Päätoimisten asiamiesten suhteellinen osuus on lisääntynyt viime vuosina. Asiamiesten päätoimisuus antaa paremman mahdollisuuden töiden järjestelyille huomioiden myös ratkaisutyöhön ja asiakaspalvelutiimin palveluihin osallistumisen sekä ammattitaidon ylläpitämisen.

Vuoden lopussa työsuhteessa olevista toimihenkilöistä 72 % oli naisia ja 28 % miehiä. Henkilöstön keski-ikä oli 47,7 vuotta (2017: myös 47,7).

Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 8,6 miljoonaa euroa, mikä on lähes saman verran kuin vuonna 2017. Välitä viljelijästä -projektin toimihenkilöiden palkat eivät sisälly edellä kerrottuun summaan.

Uusia vakinaisia toimihenkilöitä palkkasimme vuoden aikana kahdeksan. Eläkkeelle siirtyi vuoden aikana 11 henkilöä. Eläkkeelle siirryttiin keskimäärin 64,4 vuoden iässä (2017: 62,8).

Sairauspoissaolomme laskivat edelleen 2,7 prosenttiin (2017: 3,0 %). Olemme onnistuneet rakentavassa yhteistyössä työterveyspalveluiden tuottajan ja henkilöstön kanssa vähentämään sairauspoissaoloja. Henkilöstömme vaihtuvuus oli 8,7 % (2017: myös 8,7 %). Vaihtuvuudesta suurin osa aiheutui eläköitymisestä. Pääkonttorin vaihtuvuus oli 7,5 %, ja asiamiesten vaihtuvuus oli 13,1 %. Nämä molemmat tunnusluvut kertovat myös työviihtyvyydestä ja yhteisten toimintamallien onnistumisesta (esimerkiksi varhaisen tukemisen ja osatyökyvyttömyyden hallinnan mallit sekä etätyöohjeistus).

HENKILÖSTÖN TYÖHYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Strategiamme mukaisesti panostamme henkilöstömme hyvinvointiin työmotivaation vahvistamiseksi. Teimme henkilöstölle kyselyn työhyvinvointitoimenpiteiden entistä paremmaksi kohdentamiseksi. Tuimme myös henkilöstön fyysistä työkykyä liikuntasaldolla ja erilaisilla tapahtumilla.

Merkittävä tekijä työhyvinvoinnissa on työssä jaksamista tukeva varhaisen tukemisen malli ja työterveys-
huollon hyvä yhteistyö. Yhteistyöryhmässä olemme kehittäneet toimintaamme eteenpäin ja tarkenta-
neet sovittuja pelisääntöjä henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi.

Yhdessä tekemisen kulttuuri tukee osaltaan henkilöstön vaikutusmahdollisuutta, lisää motivaatiota ja si-
touttaa meitä kaikkia yhdessä sovittuihin muutoksiin ja toimintatapoihin. Tätä yhdessä tekemistä on
tarvittu päättyneellä toimintakaudella niin yli yksikkörajojen menevissä hankkeissa kuin toimintamallien
uudistamisessakin.

Talous ja tehokkuus

Tuotamme palvelukokonaisuuden kustannustehokkaimmalla tavalla.

Kokonaisliikekuluja nostivat ICT-kustannukset, jotka johtuvat mittavasta eläke- ja vakuutussovelluksen rakentamisprojektista. Samanaikaisesti toteutimme etuuskohtaisia kehittämistoimenpiteitä ja EU-tietosuojauudistuksen edellyttämät muutokset. Henkilöstökulut säilyivät kuitenkin edellisvuoden tasolla.

Sijoitustoiminnan koko vuoden tuotto käyvin arvoin oli negatiivinen loppuvuoden osakekurssien laskusta johtuen.

TALOUS

Liikekulut

Kokonaisliikekulut olivat 27,4 miljoonaa euroa (2017: 24,3). Tästä määrästä henkilöstökulut olivat 10,5 miljoonaa euroa (2017: 10,4) ja ict-kulut 13,8 miljoonaa euroa (2017: 10,7). Kokonaisliikekulut nousivat edellisestä vuodesta 3,1 miljoonaa euroa, mikä johtui vertailuvuoteen 2017 nähden keskeisten tuotantosovellusten uudistamisesta johtuvista korkeammista ict-kuluista. Muut liikekulut pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla.

Sijoitustoiminta

Sijoitustoimintamme perustuu hallituksen vuosittain vahvistamaan sijoitussuunnitelmaan.

Vuosi 2018 alkoi nousevin osakekursein. Alkukevällä hermostuneisuus markkinoilla lisääntyi, mutta ke-sään mennessä kurssit elpyivät. Loppuvuotta kohden talouden uhkatekijät (mm. edelleen avoinna oleva Brexit-ratkaisu, kauppasotien uhka, Italian pankkisektorin ja kansantalouden tilanne sekä Kiinan kasvun heikkeneminen) johtivat laskeviin osakekurssiin. Samanaikaisesti volatilitteetti osakemarkkinoilla lisääntyi. Korkotaso pysyi koko vuoden matalana.

Melan sijoitukset olivat vuoden lopussa markkina-arvoltaan 274,7 miljoonaa euroa (2017: 274,9) ilman sijoitustilejä. Vuoden lopussa markkina-arvoisesta sijoituspääomasta oli korko- ja korkorahastosijoituksia 46,5 % ja osake- ja osakerahastosijoituksia 33,7 %. Kiinteistö- ja kiinteistörahastosijoituksia oli 16,3 % ja vaihtoehtoisia sijoituksia 3,5 %. Luvuissa eivät ole mukana omien toimitilojen hallintaan oikeuttavat Kiinteistö Oy Metsätapiolan osakkeet.

Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen nettotuotto oli 4,7 miljoonaa euroa (2017: 12,5). Käyvin arvoin laskettu tulos oli -10,9 miljoonaa euroa eli -3,5 % sitoutuneelle pääomalle. Vastaava tuotto oli edellisenä vuonna 4,3 %. Sijoitusten viiden vuoden reaalityttö oli 3,4 % ja kymmenen vuoden reaalityttö 5,4 %. Sijoitustoiminnan tuotto-, riski- ja muita tunnuslukuja sekä niiden laskentaperiaatteita on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Valtion ja Kansaneläkelaitoksen maksuosuudet

Valtion maksuosuus ilman lomitusta oli 743,8 miljoonaa euroa (2017: 737,3). Valtion osuus kattoi 79,7 % korvausmenoistamme.

Lomitustoiminnan kuluina valtio maksoi 150,1 miljoonaa euroa (2017: 155,9).

Kansaneläkelaitoksen maksuosuus oli 10,5 miljoonaa euroa. Lakiin perustuva Kansaneläkelaitoksen maksuosuus on 27,6 % työajan MATA:n kokonaiskustannuksista.

Asiakkaiden maksuosuus

Asiakkaat maksoivat Melan vakuutusmaksuja 189,3 miljoonaa euroa, josta maatalousyrittäjien osuus oli 177,4 miljoonaa ja apurahansaajien 11,9 miljoonaa euroa. Maatalousyrittäjien vaikea taloudellinen tilanne aiheutti kuluneena vuonna vakuutusmaksujen lisämaksuaikaa koskevia pyyntöjä 15 % enemmän

kuin edellisenä vuonna. Kaikkiaan lisämaksuaikaa tarvitsi 3,9 % vakuutetuista. Luottotappioina maksuvaikeudet eivät vielä näy.

Vastuuelka

Sattuneiden vahinkojen korvausmenoon varattua rahaa oli työ- ja vapaa-ajan MATA-vakuutusten korvausvastuissa vuoden 2018 lopussa yhteensä 132,6 miljoonaa euroa. Apurahansaajien MYEL-vakuutusmaksuvastuu kasvoi vuoden 2018 aikana yli 11 miljoonalla eurolla 88,4 miljoonaan euroon.

Taloutta kuvaavat tunnusluvut esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa tarkemmin.

PROSESSIEN JA TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Kuluneen vuoden aikana keskityimme yksiköissä lainmuutosten toimeenpanon edellyttämiin uudistuksiin ja asiakaspalveluprosessien kehittämiseen. Asiakaskokemuksen kehittämiseksi ja oikean tiedon löytymisen helpottamiseksi internetsivujen uudistamisen toteutus aloitettiin vuonna 2018. Otamme uudet sivut käyttöön vuoden 2019 alkupuolella.

Maatalousyrittäjien työterveyshuoltoon kuulumisen ja siihen liittyvien tilakäyntien rekisteröintiin liittyvän järjestelmän kilpailutus ja määrittely tehtiin vuoden 2018 aikana. Järjestelmän uudistamisen yhtenä tavoitteena on, että maatalousyrittäjät kokisivat hyötyvänsä työterveyshuoltoon kuulumisesta ja näkisivät tilakäynnit osana oman työhyvinvointinsa hoitamista. Jatkossa maatalousyrittäjät pystyvät myös itse käyttämään järjestelmää. Järjestelmän määrittely on tehty yhteistyössä muun muassa työterveyshoitajien ja maatalouden asiantuntijoiden kanssa. Järjestelmä toteutetaan ja otetaan käyttöön vuoden 2019 aikana.

Melan järjestelmäkehityksen kärkihanketta, vakuutus- ja eläkesovelluksen toteutusprojektia, edistimme eri asiantuntijoiden voimin kohti käyttöönottoaan vuoden 2020 alusta.

RISKIENHALLINTA

Toimintaamme ohjaa hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka ja koko toiminnan kattava riskienhallintasuunnitelma, jonka Melan hallitus hyväksyy vuosittain. Hallitus valvoo suunnitelman toteutumista muun muassa riskienhallinnan, sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien vuosittaisten raporttien pohjalta.

Toiminnassamme keskeisiä ovat ict-toimintoihin, tietoturvaan ja -suojaan sekä rahoitukseen ja sijoitustoimintaan liittyvät riskit. Toiminnan riskejä hallitaan vuosittain laadittavilla johdon ja yksiköiden suunnitelmilla sekä erillisellä hallituksen hyväksymällä sijoitussuunnitelmalla. Tarkempi kuvaus Melan riskienhallintatoiminnoista on tilinpäätöksen liitetiedoissa.

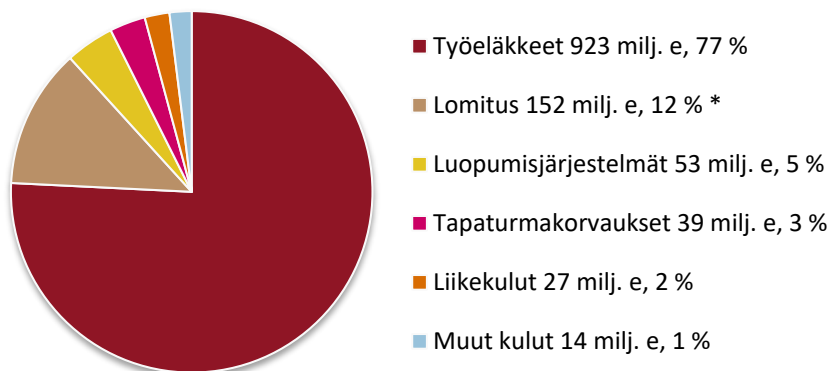
Melan tuotot ja kulut pääryhmittäin vuonna 2018

Tuotot 1 208 milj. euroa

* sis. Välitä viljelijästä -projektin, 1,4 milj. e

Kulut 1 208 milj. euroa

* sis. Välitä viljelijästä -projektin, 1,4 milj. e